

Handläggare: Anna Klynning
Telefon: 508 31 919

Till
Kulturnämnden

KuN 2011-06-14
Nr 5

Förslag till kulturvision (återremiss)

Förslag till beslut

Kulturförvaltningen föreslår kulturnämnden besluta

1. att godkänna förslaget till kulturvision
2. att överlämna planen till kommunstyrelsen för fortsatt beredning och beslut i kommunfullmäktige

Sammanfattning

Kulturförvaltningen fick 2007 i uppdrag av kulturnämnden att ta fram en strategisk plan för kulturen i Stockholm. Vid kulturnämndens sammanträde den 22 mars 2011 lades ett första förslag fram till en strategisk plan och kulturvision. Förslaget återremitterades och förvaltningen uppdrogs att komplettera ärendet. En viktig utgångspunkt i arbetet med kulturvisionen har varit Stockholms stads övergripande planering formulerad i "Vision Stockholm 2030".

Förvaltningen föreslår att en strategisk plan för kulturen i Stockholm växer fram i en dialog inom staden där kulturnämnden i ett första steg tar ställning till visionsdelen. Därefter kan ett remissförfarande genomföras som ger möjlighet för övriga förvaltningar och bolag att komma med förslag till och synpunkter på hur de kan medverka till att kulturen kan få den position som krävs för att stadens övergripande vision – Ett Stockholm i världsklass – ska uppnås. Kulturvisionen (med strategier och mål) kan sedan införlivas i kommande budgetprocess och de ekonomiska konsekvenserna tydliggöras. Ambitionerna kan placeras under samtliga av stadens tre inriktningsmål.

Underlag för beslut

Uppdrag till kulturnämnden i Stockholms stads budget 2007 att lägga ett förslag till strategisk plan för kulturen i Stockholm.

Berit Svedberg
Kulturdirektör

Anna Klynning
Kommunikationschef

UTLÅTANDE

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom kommunikationsstaben och i förvaltningens ledningsgrupp.

Ärendet

Kulturförvaltningen fick 2007 i uppdrag av kulturnämnden att ta fram en strategisk plan för kulturen i Stockholm. Därefter har en omfattande process med möten, workshops, enkäter, samtal och seminarier genomförts. Vid kulturnämndens sammanträde den 22 mars 2011 lades ett första förslag fram till en strategisk plan och kulturvision. Förslaget återremitterades och förvaltningen uppdrogs att komplettera ärendet med uppgifter om vad förverkligandet av planen kan få för ekonomiska konsekvenser för stadens verksamheter och hur den på ett naturligt sätt kan knytas till stadens målstruktur.

Bakgrund

En viktig utgångspunkt i arbetet med kulturvisionen har varit Stockholms stads övergripande planering formulerad i "Vision Stockholm 2030". Denna utgår från en snabbt växande huvudstad som år 2030 beräknas ha närmare en miljon invånare och Stockholm-Mälarenregionen ca 3,5 miljoner. Det ställer krav på att utveckla allt från bostäder, kommunikationer och företagsklimat till vård, skola, omsorg och kultur.

"Vision Stockholm 2030" innehåller tre målområden som säger att Stockholm ska vara mångsidig och upplevelserik, innovativ och växande samt en stad för sina medborgare. Ett starkt och oberoende kulturliv är i det sammanhanget av avgörande betydelse för en huvudstad. Det är grundläggande för det demokratiska samtalet och för människors möjlighet till bildning, upplevelser, personlig utveckling och kreativitet. Kultur är också en snabbt växande del av tjänstesektorn och som sådan av stor betydelse för Stockholms ekonomiska och sociala utveckling. Därför är goda villkor för kultur och konstnärligt skapande en nödvändig investering för en stad som vill växa i alla avseenden.

Syfte med kulturvisionen

Det finns i dag flera styrdokument för kulturen i Stockholm kopplade till stadens nämnder, förvaltningar och verksamheter. Det råder samtidigt ett behov av ett övergripande strategiskt dokument som tydliggör Stockholms stads långsiktiga intressen och ambitioner inom kulturområdet. En stadsövergripande strategisk kulturplan markerar internt i staden sambandet mellan kulturens och Stockholms utveckling och kan i det sammanhanget också inspirera och visa på möjliga effekter av kulturpolitiska åtaganden och investeringar inom andra politikområden.

Kulturförvaltningens förslag

Kulturvisionen

I kulturvisionen görs en tillbakablick på Stockholmsutställningen 1930 som betraktas som startpunkten för modernismen inom inte bara konst, arkitektur och design utan också för nya radikala idéer inom samhällsplaneringen. De förändringar inom kulturen som pågår i Stockholm i vår tid behöver också synliggöras liksom stadens ambitioner och vilja att stödja och samverka med kulturlivets aktörer.

Områden som lyfts fram i kulturvisionen är den digitala utvecklingen som ger förutsättningar för nya former av deltagande och skapande. Det globala perspektivet och Stockholms mångfald är viktiga delar av stadens framtida kulturliv. Den växande staden med allt större stadsdelscentra ger förutsättningar för ett starkt kulturliv även utanför city. Mångfalden av människor matchas med en rikedom på stora och mindre kulturarenor som svarar för olika behov av mötesplatser; från stora arenor för internationella gästspel och festivaler till mindre lokala scener och fria ytor i det offentliga rummet.

Nya samarbetsformer etableras mellan kulturlivet, näringslivet och andra samhällsområden. Stockholm kan genom dessa nya relationer erbjuda produktionsmöjligheter som attraherar konstnärer och kulturproducenter från hela världen. I denna mix av lokalt, nationellt och internationellt träder det fram en stad som både svarar mot stockholmarens egna vardagliga kulturbehov som den nyfikne internationella besökarens som bidrar till att forma den globala bilden av Stockholm.

Processen

Förvaltningen föreslår att en strategisk plan för kulturen i Stockholm växer fram i en dialog inom staden där kulturnämnden i ett första steg tar ställning till visionsdelen. Därefter kan ett remissförfarande genomföras som ger möjlighet för övriga förvaltningar och bolag att komma med förslag till och synpunkter på hur dekan medverka till att kulturen kan få den position som krävs för att stadens övergripande vision – Ett Stockholm i världsklass – ska uppnås. Kulturvisionen (med strategier och mål) kan sedan införlivas i kommande budgetprocess och de ekonomiska konsekvenserna tydliggöras. Ambitionerna kan placeras under samtliga av stadens tre inriktningsmål med tyngdpunkt på inriktningsmål nr 1:

1. Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besökare
2. Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras
3. Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Bilaga: Kulturförvaltningens förslag till kulturvision.

KULTURVISION

Stockholm ska växa med kultur! Staden drar till sig människor från Sverige och världen som lockas av storstadens puls, en plats för internationella möten och kreativa möjligheter men också av mellanrum som ger plats för alternativa livsstilar och kulturformer. Stockholms erbjudande till sina medborgare, kreatörer och besökare är en stad som är:

- *Upplevelserik och attraktiv*
- *Tillgänglig och välkomnande*
- *Utmanande och nyskapande*

BAKGRUND

Kulturförvaltningen fick 2007 i uppdrag att ta fram en strategisk plan för kulturen i Stockholm. Arbetet har genomförts genom en mängd dialoger med företrädare för staden, kulturlivet, forskning, företag samt intresserade stockholmare i alla åldrar.

En viktig utgångspunkt har varit Stockholms stads övergripande planering formulerad i "Vision Stockholm 2030". Denna utgår från en snabbt växande huvudstad som år 2030 beräknas ha närmare en miljon invånare och Stockholm-Mälarenregionen ca 3,5 miljoner. Det ställer krav på att utveckla allt från bostäder, kommunikationer och företagsklimat till vård, skola, omsorg och kultur. "Vision Stockholm 2030" innehåller tre målområden som säger att Stockholm ska vara mångsidig och upplevelserik, innovativ och växande samt en stad för sina medborgare.

Kulturen har en viktig roll i alla tre teman. Den behövs för människans sammanhang och orientering i tillvaron och är samtidigt en förutsättning för Stockholms utveckling. Nyskapande arkitektur och offentliga rum utvecklar stadsbilden och utgör attraktiva mötesplatser för stockholmarna själva och alla som besöker staden.

STOCKHOLM 2030 – 100 ÅR AV UTVECKLING

Sommaren 1930 fick Stockholm en ny internationell position när svensk arkitektur, formgivning och konsthantverk visades på Stockholmsutställningen utmed Djurgårdsbrunnsvikens strand. Utställningen blev avstamp för Sveriges och Stockholms modernisering. Med utställningen kom genombrottet för svensk funktionalism och modernism. På samma sätt formades ny svensk arkitektur för att möta människors behov i samklang med existerande stadsbebyggelse.

Stockholmsutställningens byggnader revs, men idéerna levde vidare, förädlades och fick mycket stark påverkan på formspråk, bostadsbyggande, kultur och politisk utveckling i Sverige. Utställningen innehöll och visade *både* svenska särdrag *och* internationella influenser, traditionell stil och nya grepp. Det innebar ett så starkt inflytande att Sverige på många sätt fortfarande lever med Stockholmsutställningen.

Stockholms stads samlade vision siktar mot år 2030. Med en särskild Kulturvision är avsikten att förstärka arbetet med att skapa ett Stockholm med kultur i världsklass. Stockholm är då – precis som hundra år tidigare – ett centrum för lokal, nationell och internationell kultur starkt präglad av utveckling och tillväxt.

RUSTAD FÖR DET GLOBALA KULTURSAMHÄLLET

Stockholm växer som mötesplats för kulturinnovatörer, producenter och finansiärer från hela världen. Stockholmarnas ekonomiska förutsättningar, höga kunskaps- och utbildningsnivå och breda kulturintresse, som inkluderar både deltagande och utövande uppmärksammas i omvärlden. Stadens utveckling präglas av öppenhet och tolerans. Stockholmarnas flerspråkighet, väl utvecklade digitala kunskaper och goda tillgång till den senaste kommunikationstekniken har öppnat deras stad för världen. I förskolan, skolan och på fritiden erbjuds alla barn och ungdomar att ta del av och själva utöva kultur för personlig utveckling.

Stockholms stads engagemang för ny teknik inom kulturen främjar kreativiteten brett och djupt. Stockholmsaktörer har stark närvaro på webben och kulturutövarna deltar i avancerade digitala miljöer som möjliggör kreativa möten för nyskapande och samarbete långt utanför landets gränser. Stockholm har ett stort och växande utbud av smala sektorer och områden med tydlig nisch. Denna småskaliga brokighet sätter sin prägel på stadens själ och gör att många också beger sig hit för att delta i utbytet.

Digital utveckling med användarperspektiv

Stockholmarna har goda kunskaper i ny och digital teknik. Det ger goda förutsättningar för ett brett kulturskapande och kulturutövande och engagemanget och delaktigheten bland boende och besökare är stort.

Kultursektorn ligger i utvecklingens framkant, dels för att möta behov från tekniskt avancerade aktörer, dels för att möta grupper som är i behov av ökad information och informationsstöd. En viktig uppgift som staden tar på allvar är att motverka den digitala klyftan, både genom kunskaper och genom tillgänglighet.

SYNLIG HISTORIA – UTMANANDE FRAMTID

Stockholm har ett rikt utbud av både små och stora kulturinstitutioner av världsklass. Kultur och historia är närvarande och synlig i stadens offentliga rum och till vardags. Inte minst i samband med festivaler och högtider kan invånare och besökare delta i spännande och förenande upplevelser. Professionella kulturutövare, amatörer, fria grupper, barn, ungdomar och äldre finns sida vid sida i flexibla och flerfunktionella mötesplatser. Subkulturer attraheras av tillgången till fysiska mötesplatser och den öppna inställningen i staden. Internationellt verksamma kulturutövare väljer att verka i Stockholm på grund av stadens atmosfär, kreativa miljöer och okomplicerade etableringsregler.

Nya forskningsrön bidrar till utvecklingen och universitet och högskolor deltar aktivt i det kreativa och interdisciplinära utbytet. Puls, gränsöverskridanden och den senaste kommunikationstekniken präglar staden och dess kulturliv. Samtidigt är historia, kulturarv och traditioner levande i stockholmarnas vardag.

Lokal kultur i världsklass

Den attraktiva kulturstaden Stockholm byggs av människor som är välutbildade, delaktiga och som tidigt får möta kulturen. Detta sker både i skolan och senare i livet. Fler-språkighet och kulturintresse bejakas i en skola som präglas av läslust och språkutveckling. Kulturlivet är tillgängligt för alla även för dem som inte självmant söker sig dit. Lokala initiativ och eldsjälar uppmuntras.

Folkbildningstraditionen som medverkat till att ge svenskt kulturliv en stark folklig förankring har hittat nya vägar till kunskap och gemenskap. Föreningslivet liksom folkbiblioteken är förändrade genom att ny teknik föder nya kommunikationsmöjligheter. I dag bildas ofta lösa och mer eller mindre tillfälliga nätverk som ersättning för gamla tiders föreningar.

MÅNGFALD OCH KREATIVA MILJÖER

Stockholm är en vacker och välkomnande stad som är fylld av vibrerande energi och kreativitet. Blandningen av vatten och grönska tillsammans med stadens årsringar ger staden dess särpräglade skönhet. Den mänskliga mångfalden ger Stockholm sin egen själ och många identiteter. Staden planeras som en arena för möten, evenemang och kreativitet och den offentliga kulturens rum matchas av mellanrum med plats för nyskapande och lokala alternativ.

Stockholms historia, geografiska läge och befolkningssammansättning förtätar den kulturella atmosfären och ökar mångfalden. Utbyggnaden av flera stadsdelar ger nya förutsättningar för ett blomstrande kulturliv i ytterstaden. Resultatet märks i ett ökat flöde av idéer och impulser i riktning in mot centrum. På så sätt ökar ytterområdenas påverkan och närvaro i stadens totala kulturliv.

Bejaka mångfalden!

Kulturen är som kreativ och gränsöverskridande sektor drivande och inspirerande i arbetet med att forma en spännande och rättvis stad med plats för alla på eller framför scenen. Till mångfalden hör också de kulturscener som erbjuds stockholmarna och besökare. För att förverkliga visionen om Stockholm som internationellt ledande kulturstad krävs både ett utbud av småskaliga upplevelser och evenemang av toppklass.

Det finns nya kluster och samarbeten för festivaler med gränsöverskridande mångkulturella teman. Stockholm erbjuder trygga och kreativa upplevelser dygnet runt där kulturen har en viktig roll i samverkan med andra näringar.

STADEN ÄR DESS MÄNNISKOR

Stockholmskulturen utvecklas och förmedlas demokratiskt. Det innebär tillgång och möjlighet till deltagande för alla utan hänsyn till ekonomiska förutsättningar, ålder eller geografisk tillhörighet. Alla barn och ungdomar har möjlighet till eget skapande och nås tidigt av kultur som är intensivt närvarande i skolorna. Institutioner har ökat sin tillgänglighet genom större närvaro på nätet och medverkan i festivaler och andra arrangemang på nya och oväntade platser.

All utveckling inom kulturområdet är till för Stockholms invånare. Men staden vänder sig också till turister och besökare från Sverige eller övriga världen som tillfälligt eller för längre tid vistas här. Stockholm styrs av tanken att staden inte är en produkt som lever av egen kraft utan ett resultat av dess människor och de liv medborgarna lever.

Kulturutbudet sker under miljömässigt goda betingelser som utan att skada smälter in i stadens omgivande miljö och därmed inte tär på utan tvärtom ger bidrag till våra gemensamma resurser.

Stimulera nyskapande, entreprenörer och innovationer

Stockholm utvecklar modeller för att fördjupa och bredda sin kulturverksamhet. Det handlar om nya initiativ som är framgångsrika genom konstnärligt och kulturellt entreprenörskap. Kulturen verkar gränsöverskridande mellan stadsdelar, befolkningsgrupper, generationer.

Allt kulturskapande innehåller moment av utveckling och prövande där dialog med och stöd av en inspirerande omgivning underlättar det fortsatta arbetet. Det är stockholmarnas kompetens, kreativitet och nyfikenhet på omvärlden som bygger det innovativa Stockholm. Biblioteken, museer och andra institutioner med folkbildande uppdrag erbjuder en arena för oväntade möten för många olika intressen och kulturyttringar. Medborgare bjuds in i kreativa processer och nätverk. Folkbildningen är reformerad och sker genom en mängd olika former.

Det kreativa, brokiga och nischade Stockholm

Stockholm – the Capital of Scandinavia är stadens budskap i all marknadsföring. Staden har förstärkt varumärket med innebörden Stockholm som den kreativa huvudstaden i

Skandinavien. Det etablerade samarbete som finns med ett femtiotal kommuner i regionen kring varumärket används i denna marknadsföring.

Stockholm positioneras som *The Hot Spot* för nyskapande kultur, vilket innebär en allomfattande och stående inbjudan till publik och kulturskapare att komma till staden. Budskapet ska vara *både och*: Stockholm attraherar en liten men kvalificerad publik för många olika nischer och stadens kulturliv präglas av det brokiga och småskaliga samtidigt som evenemang av internationell toppklass erbjuds.